

Raad voor de Mededinging

Beslissing van 26 oktober 1993, nr. 93-E/A-1

Inzake CONC-E/A-93/0001:

V.Z.W. Matexpo,
gevestigd te 8500 Kortrijk, Stationstraat 2, bus 7

voor wie optreedt

Mr. Jacques Steenbergen
wiens kantoor gevestigd is te 1150 Brussel, Tervurenlaan 168

Gelet op de wet van 5 augustus 1991;

Gezien de op 13 mei 1993 door de V.Z.W. Matexpo gedane aanmelding met verzoek om een negatieve verklaring, subsidiair een vrijstelling, voor het reglement van de Matexpo-vakbeurs;

Gelet op het verslag van de Dienst voor de Mededinging aan de Raad, medegedeeld op 9 juli 1993;

Gehoord Chantal Cooreman en Pascale Swinnen, verslaggevers van de Dienst voor de Mededinging;

Gehoord Mr. Jacques Steenbergen voor de V.Z.W. Matexpo op de zitting van 16 september 1993 en op de zitting van 26 oktober 1993 waarop de zaak voor verdere behandeling verdaagd werd bij beslissing van de Raad van 16 september 1993;

Voorwerp van de aanmelding:

Overwegende dat de V.Z.W. Matexpo de Raad verzoekt:

- in hoofdorde vast te stellen dat het reglement niet concurrentiebeperkend is in de zin van artikel 2, §1 van de wet;
- in ondergeschikte orde vast te stellen dat het reglement kan worden vrijgesteld bij toepassing van artikel 2, §3 van de wet;

I. De feiten:

1. De V.Z.W. Matexpo werd op 29 augustus 1974 opgericht en heeft tot doel, volgens artikel 3 van haar statuten, door het houden van een beurs over alle materialen, werktuigen en technieken die verband houden met de activiteiten in de bouw-, afwerkings- en wegenbouwsector, in de breedste zin van het woord, het publiek, de werkgevers, architecten en ingenieurs uit de bouwsector te interesseren.

De V.Z.W. Matexpo organiseert om de twee jaar een beurs te Kortrijk, die slechts toegankelijk is voor de vaklui uit de sectoren hout- en bouwnijverheid, wegenbouw, industrie en openbare werken. De Matexpo-beurs is de enige beurs binnen de betrokken sector in België.

Andere internationale vakbeurzen in de betrokken sektor worden ingericht, onder meer te Munchen, Parijs, Bologna, Zaragoza en Birmingham.

2. Het algemeen reglement tot deelneming aan de Matexpo-beurs werd aangemeld bij de Europese Commissie en is het voorwerp geweest van een gunstige administratieve brief van 6 november 1992, waarbij aan de V.Z.W. Matexpo werd medegedeeld dat, op het eerste gezicht, prima facie wordt voldaan aan de voorwaarden voor een ontheffing overeenkomstig artikel 85, derde lid, van het Verdrag.
3. De voornaamste bepalingen van het reglement kunnen als volgt worden samengevat:
 - a) worden als exposant aanvaard de fabrikanten, algemeen vertegenwoordigers, distributeurs en agenten.

De verzoeken tot deelneming worden in chronologische volgorde behandeld.

Worden onmiddellijk aanvaard:

- i) verzoeken die rechtstreeks door de fabrikant van de produkten en voorwerpen zijn ingediend;
- ii) verzoeken van tussenpersonen bij de verkoop, zoals hierboven omschreven, die een mandaat van de fabrikant van het betrokken produkt of voorwerp overleggen;
- iii) verzoeken van tussenpersonen bij de verkoop die produkten wensen tentoon te stellen, welke nog nooit eerder in België werden tentoongesteld of op de markt gebracht en nog niet door een fabrikant of een gemachtigde zijn gepresenteerd en waarvoor de tussenpersoon geen mandaat van de fabrikant heeft;
- iiii) verzoeken van tussenpersonen bij de verkoop die produkten presenteren welke reeds door de fabrikant zelf of diens gemachtigde zijn tentoongesteld en waarvoor de tussenpersoon een secundair mandaat van de fabrikant bezit. Deze secundaire mandaten zijn niet exclusief en kunnen verscheidene malen worden gegeven.

De verzoeken van andere tussenpersonen bij de verkoop die niet tot de bovenstaande categorieën behoren, komen op een wachtlijst. Over deze aanvragen wordt ten minste twee maanden vóór de opening van de beurs beslist aan de hand van het aantal op die datum beschikbare plaatsen en hun nummer van inschrijving. Eventuele besluiten tot afwijzing worden onverwijld bekendgemaakt. Een beroep tegen dergelijk besluit is mogelijk.

In geval van latere annulering van standen worden de aldus vrijgekomen standen toegewezen in de hierboven beschreven rangorde.

- b) het reglement voorziet niet in een "verbodsperiode" gedurende dewelke de exposanten niet aan tentoonstellingen van dezelfde aard mogen deelnemen;
- c) het reglement bevat geen voorschriften inzake documentatie die op de stands worden verstrekt, noch inzake de op de bezoekers gerichte commerciële initiatieven;
- d) elke deelnemer is verplicht tegen betaling ten minste één volle pagina te onderschrijven voor een redactionele advertentie in de catalogo van de beurs;

- e) niet-naleving van de regels van het beursreglement kan tot uitsluiting van de lopende en de eerstvolgende Matexpo-beurs leiden;
- f) elk besluit van de beursverantwoordelijke houdende weigering van deelneming of uitsluiting wordt gemotiveerd en onverwijld aan de betrokkene schriftelijk medegedeeld.

De betwistingen maken het voorwerp uit van een arbitrage.

II. Juridische beoordeling:

A. Artikel 8 van de wet:

In artikel 8 van de wet is bepaald dat zolang overeenkomsten, besluiten en onderling afgestemde gedragingen een vrijstelling genieten op grond van artikel 85, §3 van het E.E.G.-verdrag, zij niet dienen te worden aangemeld.

Volgens de V.Z.W. Matexpo is het niet duidelijk of een ontheffing bij wijze van administratieve klasseringsbrief binnen het toepassingsgebied van artikel 8 valt. Om die reden is zij tot aanmelding overgegaan.

De mededeling van de Commissie dat zij van oordeel is dat op het eerste gezicht prima facie wordt voldaan aan de voorwaarden van een ontheffing overeenkomstig artikel 85, derde lid, van het Verdrag bindt de nationale instantie niet en kan derhalve niet worden gelijkgesteld met een vrijstelling in de zin van artikel 8 van de wet.

Zulke mededeling is echter een element waarmee de nationale instantie rekening dient te houden bij de beoordeling van de zaak.

B. Artikel 2, §1 van de wet:

Uit artikel 3 van het besproken reglement volgt dat niet alle aanvragen tot deelneming aan de vakbeurs op gelijke wijze worden behandeld.

Een voorkeursbehandeling wordt voorzien ten voordele van de fabrikanten van de produkten, enerzijds, de distributeurs die door de fabrikant worden aangewezen om aan de beurs deel te nemen, anderzijds, en ten nadele van de distributeurs die geen "mandaat" van de fabrikant kunnen overleggen.

De aanvragen die zijn ingediend door tussenpersonen in het handelsverkeer die niet over een mandaat van de fabrikant beschikken, worden immers niet onmiddellijk behandeld, uitgezonderd wanneer de aanvraag slaat op produkten die niet eerder in België tentoongesteld of in de markt gebracht werden en wanneer voor deze produkten niet reeds een aanvraag tot deelneming is ingediend.

De voorziene rangregeling i.v.m. de behandeling van de aanvragen kan de mededinging op de Belgische markt merkbaar beperken bij plaatsgebrek op de beurs.

De aanvragen van de tussenpersonen die niet tot één van de in artikel 3 bepaalde categorieën behoren, zullen in dit geval eerst worden afgewezen.

De indeling per categorieën op grond van door de fabrikant toegekende mandaten houdt als dusdanig geen verband met het doel dat wordt nagestreefd volgens de bepalingen van het reglement, met name de leden van de betrokken sektor kennis te laten nemen met het grootst mogelijke aanbod van op de markt beschikbare produkten.

Een negatieve verklaring zoals bedoeld in artikel 6 van de wet kan derhalve niet worden verleend.

C. Artikel 2, §3 van de wet:

De bepalingen van het besproken reglement stemmen overeen met de bepalingen van het algemeen reglement van de "Salon international professionnel de la Papeterie et de la Bureautique", afgekort: Sippa, dat het voorwerp heeft uitgemaakt van een vrijstelling op grond van artikel 85, lid 3, van het Verdrag. (Beschikking van de Commissie van 15 februari 1991, IV/ 31.559, PB nr. L 60/19 van 7 maart 1991).

De motieven ter verantwoording van de in de zaak Sippa door de Commissie gegeven vrijstelling waarnaar de Raad verwijst, gelden bijgevolg tevens in onderhavig geval en verantwoorden een vrijstelling bij toepassing van artikel 7 van de wet.

Ter verduidelijking van de vastgestelde rangregeling bij de behandeling van de aanvragen tot deelneming aan de beurs wordt door de V.Z.W. Matexpo uiteengezet dat aan de fabrikanten hierdoor de gelegenheid wordt geboden om erover te waken dat de produkten worden voorgesteld door distributeurs die over de nodige kennis, informatie of ervaring beschikken met betrekking tot de eigenschappen en werking van de produkten en de nodige waarborgen bieden inzake naverkoop en garantie.

Het reglement leidt tot rationalisatie en kostenbesparing en levert voor de leden van de sector die de beurs bezoeken tevens voordelen op die objectief wegen tegen de concurrentiebeperkingen die in geval van plaatsgebrek kunnen ontstaan.

D. Artikel 29 van de wet:

De vrijstelling wordt voor tien jaar verleend, overeenkomstig het voorstel geformuleerd door de Dienst.

Ten einde te kunnen nagaan of de voorwaarden voor de toepassing van artikel 2, §3 van de wet vervuld blijven tijdens deze periode, wordt aan de V.Z.W. Matexpo de verplichting opgelegd alle wijzigingen en aanvullingen van het reglement en elk besluit tot afwijzing en uitsluiting van een exposant onverwijld ter kennis van de Dienst te brengen, alsook een afschrift toe te zenden van elke arbitrale beslissing desbetreffend.

OM DEZE REDENEN,

De Raad voor de Mededinging,

Verklaart artikel 2, §1 van de wet van 5 augustus 1991 buiten toepassing wat betreft het beursreglement Matexpo, voor de periode van 13 mei 1993 tot en met 12 mei 2003;

Zegt dat aan deze beslissing de volgende verplichtingen verbonden worden:

1. De V.Z.W. Matexpo brengt onverwijld elke wijziging of aanvulling van het beursreglement Matexpo ter kennis van de Dienst voor de Mededinging.

2. De V.Z.W. Matexpo stelt de Dienst van elk besluit tot afwijzing of uitsluiting van een exposant aan de beurs in kennis en zendt hem een afschrift toe van elke arbitrale uitspraak waarbij het verzoek om deelneming van een exposant wordt afgewezen of waarbij een exposant van de beurs wordt uitgesloten.

Aldus beslist op 26 oktober 1993

door de kamer van de Raad voor de Mededinging samengesteld uit Mevrouw C. Schurmans, Voorzitter, de heren M. Huyghe, P. Eeckman en P. Van Cayseele, leden.